

Vergaderjaar 2023–2024

29 296

Tunnelveiligheid

Nr. 52

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 maart 2024

Op 14 december 2022 is de Prinses Margriettunnel in de A7 bij Sneek in beide richtingen afgesloten voor wegverkeer. De ankerpalen zijn gebroken waarna door de druk van het grondwater het wegdek omhoog is gekomen. Over de uitkomsten van het onderzoek naar de oorzaak hiervan is de Kamer geïnformeerd op 18 december 2023¹. Op 6 februari 2023 is de tunnel met één rijstrook per rijrichting weer opengesteld. Op 23 mei 2023² is de Kamer geïnformeerd over de start van de herstelwerkzaamheden medio juni 2023. Op dat moment was de inschatting dat de werkzaamheden ruim een jaar in beslag zouden nemen. Inmiddels is duidelijk geworden dat de werkzaamheden helaas tot eind 2025 gaan duren dat betekent dat dat het verkeer tot die tijd maar gebruik kan maken van één rijstrook per rijrichting. Het is een tegenvaller dat weggebruikers, omwonenden en andere belanghebbenden langer de gevolgen ondervinden van deze vertraging.

Met deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de planning van de werkzaamheden en welke oorzaken aan de vertraging ten grondslag liggen.

Oorzaken vertraging werkzaamheden

De gehanteerde bouwwijze is in dit project voor het eerst op grote schaal toegepast. De reden hiervoor is dat het op deze wijze herstellen van de tunnel de grondwaterstand niet verlaagd hoeft te worden. Hierdoor is het risico op schade aan omliggende bebouwing als gevolg van een verlaging van de grondwaterstand geminimaliseerd. De werkzaamheden brengen echter veel onzekerheden en uitdagingen met zich mee. Zo komen Rijkswaterstaat en de aannemer in de uitvoering veel vraagstukken tegen

¹ Kamerstuk 29 296, nr. 50; Schadeoorzaak rapport Prinses Margriettunnel in de A7

² Kamerstuk 29 296, nr. 49; Start herstelwerkzaamheden Prinses Margriettunnel A7 bij Sneek

die steeds om aanpassing van het werk vragen. Dit leidt er toe dat het werk meer tijd vergt.

Boorproces kost extra tijd

Voor het herstel is gekozen voor een manier van werken, waarbij het niet nodig is om de grondwaterstand te verlagen. De nieuwe ankerpalen worden met behulp van een speciale constructie (de zogeheten sluisconstructie), door de betonnen vloer de grond in geboord, tegen de waterdruk in. Doordat de aansluiting van de vloer en de nieuwe trekpaal is afgedicht, kan er geen water in de tunnel omhoog komen tijdens het aanbrengen zodat er zonder bemaling gewerkt kan worden. Het op deze wijze herstellen van de tunnel duurt langer, maar het risico op schade aan omliggende bebouwing als gevolg van een verlaging van de grondwaterstand wordt hiermee geminimaliseerd. Gedurende het boorproces voor de ankerpalen werken Rijkswaterstaat en de opdrachtnemer 12 uur per dag en 7 dagen per week door. Tijdens de werkzaamheden zijn onverwachte deformaties opgetreden bij enkele tunnelmotten waardoor er aanvullende maatregelen nodig waren. Deze maatregelen bestaan uit het opvullen van holle ruimtes met een klei-cementmengsel (dämmer) en het kortstondig, lokaal en beperkt verlagen van de grondwaterstand. Gedurende de afgelopen periode is op deze manier het maken van de nieuwe ankerpalen onder de knie gekregen. Wel is meer tijd nodig geweest dan verwacht. Met de kennis van nu kan een nog betere afweging gemaakt worden in de keuze voor de bouwwijze. Rijkswaterstaat trekt hier lessen uit en neemt dit mee voor toekomstige projecten. Dan zal wederom voor deze bouwwijze wordt gekozen. Of dat tot een andere keuze zou hebben geleid is de vraag, gelet op de sterke wens om de grondwaterstand niet te verlagen.

Preventief ballast plaatsen

Vanaf mei 2024 gaan de werkzaamheden een volgende fase in. Om voorspelbaarder te werken wordt er preventief ballast geplaatst door middel van stalen rijplaten en betonnen barriers. Deze moeten telkens verplaatst worden om het maken van de resterende ankerpalen mogelijk te maken. Ook dit kost meer tijd.

Tijdelijke ondersteuningsconstructie tbv wandankers

Tijdens de uitwerking van de versterking van de tunnelwanden is gebleken dat voor de installatie van de wandankers een tijdelijke ondersteuningsconstructie nodig is in de vorm van een steigerwerk. Deze constructie neemt ruimte in beslag die ten koste gaat van de werkruimte voor het aanbrengen van de ankerpalen. Daarmee is de ondersteuningsconstructie logistiek van grote invloed op de voortgang van de herstelwerkzaamheden.

Realisatie waterkelder complexer dan voorzien

Ook onder de waterkelders aan beide zijden van het gesloten deel zal de bestaande fundering vernieuwd moeten worden. Omdat de ruimte in de kelders beperkt is en de capaciteit van beide kelders gedurende de herstelwerkzaamheden beschikbaar dient te blijven, wordt vanaf de rijvloer – door de waterkelder heen – geboord. Tevens is uit het ontwerp naar voren gekomen dat het ballasten van deze waterkelders bijzonder complex en omvangrijk is.

Huidige planning

In nauwe samenwerking tussen het projectteam van Rijkswaterstaat en de aannemer is de planning tot de afronding van de herstelwerkzaamheden nu als volgt:

Afronden fase 1 (Ankerpalen in middengebied)	April 2024
Overgang fase 1 naar fase 2	27–28 april 2024
Werkzaamheden fase 2 (verkeer op HR Links) Ankerpalen aan randen & aanbrengen van wandankers Westzijde	mei–dec 2024
Overgang fase 2 naar fase 3	jan 2025
Werkzaamheden fase 3 (verkeer op HR Rechts) Ankerpalen aan randen & aanbrengen van wandankers Oostzijde	jan–sep 2025
Afrondende werkzaamheden (fase4) Herstellen voegen & asfalteren t.b.v. openstelling	sep–eind 2025

Bij de totstandkoming van bovenstaande planning is vanzelfsprekend gekeken naar de mogelijkheden om de uitloop ten opzichte van eind 2024 te beperken. Afhankelijk van het verdere verloop van de herstelwerkzaamheden in fase 2 zullen de werkzaamheden voor fase 3 waar mogelijk geoptimaliseerd worden.

Tot slot

Het is een tegenvaller voor de weggebruikers en de omgeving dat deze werkzaamheden langer duren dan eerder werd verwacht. Rijkswaterstaat zal er alles aan doen om de overlast tot een minimum te beperken en waar mogelijk de werkzaamheden te versnellen. Daarbij wordt actief gecommuniceerd met de bestuurlijke partners en overige stakeholders.

Conform de gemaakte afspraken zal Rijkswaterstaat de omgeving, inclusief de bestuurders en media informeren over de herziene planning en het aangepaste moment van openstelling. Dit wordt gekoppeld aan de reeds geplande omgevingsbijeenkomst op 4 april 2024 om de volgende fase van de herstelwerkzaamheden in te luiden.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers